

INFORMACJA
O SYTUACJI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
NA LOKALNYM RYNKU PRACY
ORAZ ZREALIZOWANYCH
W 2019 ROKU
PROGRAMACH AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ.

Zgorzelec, luty 2020 r.

WSTĘP

Niniejsza informacja dotyczy sytuacji osób niepełnosprawnych w powiecie zgorzeleckim oraz realizacji programów aktywizacji zawodowej w 2019 roku przez Powiatowy Urząd Pracy w Zgorzelcu.

Termin niepełnosprawność w Polsce zdefiniowany jest w ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych z dnia 27 sierpnia 1997 r. jako trwała lub okresowa niezdolność do wypełniania ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, w szczególności powodująca niezdolność do pracy. Taka definicja wynika z modelu medycznego niepełnosprawności i kładzie nacisk na braki bądź ułomności osoby niepełnosprawnej. Pierwszym dokumentem w Polsce odchodzącym od definicji medycznej na rzecz definicji społecznej niepełnosprawności jest ratyfikowana przez Prezydenta RP w dniu 6 września 2012 Konwencja ONZ o prawach osób niepełnosprawnych.

W Polsce obowiązują trzy stopnie niepełnosprawności: znaczny, umiarkowany i lekki. Dodatkowo funkcjonują dwa rodzaje orzecznictwa: do celów rentowych i pozarentowych, regulowane odrębnymi ustawami i prowadzone przez różne instytucje. Taki stan znacznie utrudnia zbieranie danych o osobach niepełnosprawnych.

Ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych wprowadza pojęcia niepełnosprawności prawnej i niepełnosprawności biologicznej. Poza spisami powszechnymi wszelkie gromadzone dane statystyczne dotyczą osób niepełnosprawnych prawnie.

Niepełnosprawność potwierdzona orzeczeniem to tzw. niepełnosprawność prawna. Orzeczenie ustalające niepełnosprawność lub stopień niepełnosprawności stanowi podstawę do ubiegania się o pomoc przewidzianą w ustawie rehabilitacyjnej oraz do przyznania ulg i uprawnień na podstawie innych przepisów, np. zniżek komunikacyjnych, odliczeń podatkowych. Natomiast niepełnosprawność biologiczna to subiektywne odczuwanie przez konkretną osobę ograniczenia wykonywania podstawowych dla danego wieku czynności, przy braku orzeczenia.

I. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH BEZROBOTNYCH I POSZUKUJĄCYCH PRACY NIEPOZOSTAJĄCYCH W ZATRUDNIENIU ZAREJESTROWANYCH W POWIATOWYM URZĘDZIE PRACY W ZGORZELCU.

Dla osób z niepełnosprawnością, praca zawodowa jest nie tylko źródłem dochodów, ale również formą terapii i rehabilitacji zawodowej. Dzięki pracy, osoba niepełnosprawna staje się bardziej niezależna, jej poczucie własnej wartości wzrasta, a kontakty z innymi ludźmi stają się częstsze i lepsze. Dlatego ważne jest wspieranie zatrudnienia osób z niepełnosprawnościami.¹

Każdy człowiek ma prawo wyboru ścieżki zawodowej. Tego prawa nie mogą być pozbawione osoby z niepełnosprawnością. Dlatego działania Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, podjęte wspólnie z Ministerstwem Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, zmierzają do udzielania wsparcia na wielu płaszczyznach budowania ścieżki kariery zawodowej, zaczynając od edukacji osób z niepełnosprawnością i dalej poprzez wspieranie w rozwoju zawodowym.

W niniejszej informacji przedstawiona została sytuacja osób zamieszkałych na terenie powiatu zgorzeleckiego, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Zgorzelcu i posiadających orzeczony stopień niepełnosprawności.

Tabela 1

Podstawowe dane statystyczne w 2019 roku.

	Osoby pozostające w ewidencji PUP Zgorzelec na dzień 30.06.2019 r.		Osoby pozostające w ewidencji PUP Zgorzelec na dzień 31.12.2019 r.	
	Razem	Kobiety	Razem	Kobiety
Ogółem bezrobotni	1355	733	1369	732
w tym bezrobotni niepełnosprawni	183	70	185	57
Ogółem poszukujący pracy i niepozostający w zatrudnieniu	65	23	75	27
w tym niepełnosprawni poszukujący pracy i niepozostający w zatrudnieniu	13	6	12	5

¹<https://www.pfron.org.pl/aktualnosci/szczegoly-aktualnosci/news/sytuacja-osob-niepelnospprawnych-na-ryнку-pracy-wzrost-zatrudnienia-i-formy-wsparcia/>

Tabela 2**Podstawowe dane statystyczne za lata 2014 -2019.**

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Ogółem bezrobotni	3720	2645	2239	1539	1437	1369
w tym bezrobotni niepełnosprawni	351	292	278	198	186	185
Ogółem poszukujący pracy i niepozostający w zatrudnieniu	121	121	99	74	76	75
w tym niepełnosprawni poszukujący pracy i niepozostający w zatrudnieniu	30	33	16	12	14	12

Powołując się na dane statystyczne na dzień 31 grudnia 2019 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Zgorzelcu zarejestrowanych było 185 osób bezrobotnych niepełnosprawnych oraz 12 osób niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu. Bezrobotne osoby niepełnosprawne w końcu roku 2019 stanowiły 13,51% ogółu osób bezrobotnych zarejestrowanych w tut. Urzędzie. Niepełnosprawne kobiety stanowiły 7,78% wszystkich zarejestrowanych kobiet.

Porównując sytuacje z lat ubiegłych, można zauważyć iż w latach 2014 – 2019 ogólna liczba osób bezrobotnych niepełnosprawnych jak i liczba osób niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu ma tendencję spadkową. Na spadek liczby bezwzględnej osób z orzeczoną stopniem niepełnosprawności miała niewątpliwie wpływ poprawa ogólnej sytuacji lokalnym rynku pracy, a ściślej znaczny spadek ogólnej liczby osób bezrobotnych zarejestrowanych w tut. Urzędzie. Jednak mimo, iż znacznie spada liczba osób z orzeczoną stopniem niepełnosprawności, to wzrasta sukcesywnie od 2014 roku procentowy udział niepełnosprawnych w ogólnej liczbie bezrobotnych. Wynosił on odpowiednio: 2014 – 9,4%, 2015 – 11,4%, 2016 – 12,4%, 2017 oraz 2018 – 12,9%. 2019 – 13,5%. W przypadku osób poszukujących pracy wyglądało to następująco: 2014 – 24,8%, 2015 – 27,3%, 2016 – 16,2%, 2017 – 16,2%, 2018 – 18,4%, 2019 – 16%

Tabela 3

Osoby niepełnosprawne bezrobotne włączone do ewidencji w I półroczu 2019 roku.

	Razem	Kobiety	ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności
Osoby włączone do ewidencji osób niepełnosprawnych w tym:	117	46	31
osoby zarejestrowane po raz kolejny	109	42	28
poprzednio pracujący	108	40	28
zamieszkali na wsi	45	17	11
do 30 roku życia	11	6	5
powyżej 50 roku życia	66	20	12
bez kwalifikacji zawodowych	32	15	9
bez doświadczenia zawodowego	11	7	4

Tabela 4

Osoby niepełnosprawne bezrobotne włączone do ewidencji w II półroczu 2019 roku.

	Razem	Kobiety	ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności
Osoby włączone do ewidencji osób niepełnosprawnych w tym:	110	37	28
osoby zarejestrowane po raz kolejny	98	32	22
poprzednio pracujący	100	33	22
zamieszkali na wsi	34	10	8
do 30 roku życia	15	8	12
powyżej 50 roku życia	58	18	8
bez kwalifikacji zawodowych	34	18	11
bez doświadczenia zawodowego	13	8	8

Analizując dane dotyczące liczby osób bezrobotnych włączonych do ewidencji w pierwszym i drugim półroczu 2019 roku zauważyć można, iż liczba ta w drugim półroczu nieznacznie zmalała w porównaniu do pierwszego półrocza. W pierwszym półroczu liczba ta wynosiła 117, natomiast w drugim 110, czyli spadek wyniósł 7 osób.

W okresie całego roku najbardziej liczną grupę stanowiły osoby zarejestrowane *po raz kolejny* oraz *osoby poprzednio pracujące*. Osób zarejestrowanych *po raz kolejny* w I półroczu 2019 r. było 109, co stanowiło 93,2% wszystkich osób bezrobotnych niepełnosprawnych włączonych do ewidencji, w II półroczu w ewidencji tut. Urzędu osób tych było 98, stanowiąc 89,1% osób włączonych do ewidencji. W I półroczu 2019 r. *osób poprzednio pracujących* było 108 (92,3%

osób włączonych do ewidencji), w II półroczu 2019 r. – 100 (90,9% osób włączonych do ewidencji). Trzecią co do liczebności grupą osób spośród włączonych, analogicznie jak w latach ubiegłych są osoby powyżej 50 roku życia. Ich liczba na koniec 2019 r. wynosiła 58 i zmalała w stosunku do końca pierwszego półrocza o 8 osób.

Tabela 5

Osoby niepełnosprawne poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu włączone do ewidencji w I półroczu 2019 roku.

	Razem	Kobiety	ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności
Osoby włączone do ewidencji osób niepełnosprawnych w tym:	12	7	5
osoby zarejestrowane po raz kolejny	12	7	5
poprzednio pracujący	11	6	5
zamieszkali na wsi	6	3	1
do 30 roku życia	2	2	0
powyżej 50 roku życia	5	1	2
bez kwalifikacji zawodowych	6	2	2
bez doświadczenia zawodowego	4	4	3

Tabela 6

Osoby niepełnosprawne poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu włączone do ewidencji w II półroczu 2019 roku.

	Razem	Kobiety	ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności
Osoby włączone do ewidencji osób niepełnosprawnych w tym:	13	6	5
osoby zarejestrowane po raz kolejny	13	6	5
poprzednio pracujący	11	4	5
zamieszkali na wsi	7	4	3
do 30 roku życia	2	1	0
powyżej 50 roku życia z wykształceniem co najmniej średnim	5	1	2
bez kwalifikacji zawodowych	8	4	3
bez doświadczenia zawodowego	4	4	1

W I półroczu 2019 r. do ewidencji osób niepełnosprawnych zostało włączonych 12 osób niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu, w stosunku do roku ubiegłego była to grupa licząca o 5 osób mniej. Najliczniejszą grupę spośród tych osób stanowiły osoby zarejestrowane po raz kolejny (12 osób) oraz osoby poprzednio pracujące (11 osób). Stanowiły one odpowiednio 100% oraz 91,66 % osób niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu włączonych do ewidencji. II półrocze 2019 r. wyglądała bardzo podobnie, do ewidencji zostało włączonych 13 osób, czyli o 1 osobę więcej niż w I półroczu. Nadal w/w obie grupy osób były najliczniejsze, grupa osób zarejestrowanych po raz kolejny liczyła 13 osób (100%) a liczba osób poprzednio pracujących liczyła 11 osób (84,61 %).

Tabela 7

Osoby wyłączone z ewidencji osób niepełnosprawnych w I półroczu 2019 roku.

	Bezrobotni	Poszukujący pracy niepozostający w zatrudnieniu
Osoby wyłączone z ewidencji osób niepełnosprawnych w tym:	121	16
kobiety	53	8
zamieszkali na wsi	42	7
poprzednio pracujący	111	15
długotrwale	42	2
z wykształceniem co najmniej średnim	47	8

Tabela 8

Osoby wyłączone z ewidencji osób niepełnosprawnych w II półroczu 2019 roku.

	Bezrobotni	Poszukujący pracy niepozostający w zatrudnieniu
Osoby wyłączone z ewidencji osób niepełnosprawnych w tym:	109	14
kobiety	50	7
zamieszkali na wsi	37	8
poprzednio pracujący	101	12
długotrwale	42	2
z wykształceniem co najmniej średnim	42	4

W I półroczu 2019 r. z ewidencji osób niepełnosprawnych wyłączono 121 osób niepełnosprawnych oraz 16 osób poszukujących zatrudnienia niepozostających w zatrudnieniu. W II półroczu wyłączono 109 osób niepełnosprawnych oraz 17 osób poszukujących zatrudnienia niepozostających w zatrudnieniu. Największą liczbę osób spośród bezrobotnych niepełnosprawnych stanowiły osoby poprzednio pracujące, w pierwszym półroczu była to grupa licząca 111 osób (91,73%), w drugim zaś 101 osób (93,92,66%).

Zjawisko to można tłumaczyć faktem, iż osoby poprzednio pracujące są aktywniejsze zawodowo, łatwiej dostosowują się do rynku pracy a posiadane kwalifikacje i umiejętności systematycznie ubogacają dodatkowym doświadczeniem zawodowym. Osoby takie płynnie poruszają się po rynku pracy i są atrakcyjniejsi jako kandydaci do pracy.

Tabela 9

Osoby wyłączone z ewidencji osób niepełnosprawnych w I i II półroczu 2019 roku z uwzględnieniem przyczyny wyłączenia.

	Stan na 30.06.2019 r.	Stan na 31.12.2019 r.
Osoby wyłączone z ewidencji osób niepełnosprawnych w tym:	121	109
podjęcie pracy	47	42
odmowa bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy	0	1
rezygnacja lub niepotwierdzenie gotowości do pracy	32	24
osiągnięcie wieku emerytalnego, nabycie praw emerytalnych, rentowych lub praw do świadczenia przedemerytalnego	5	6

W 2019 roku najczęstszą przyczyną wyłączeń spośród osób niepełnosprawnych było podjęcie pracy oraz rezygnacja lub niepotwierdzenie gotowości do pracy. W I półroczu 2019 r. 47 osób wyłączono z tytułu podjęcia pracy, co stanowiło 38,84% wszystkich wyłączeń osób niepełnosprawnych oraz 32 osoby z tytułu rezygnacji lub niepotwierdzenia gotowości do pracy, stanowiło to 26,44% wszystkich wyłączeń osób niepełnosprawnych. W II półroczu 2019 r. 42

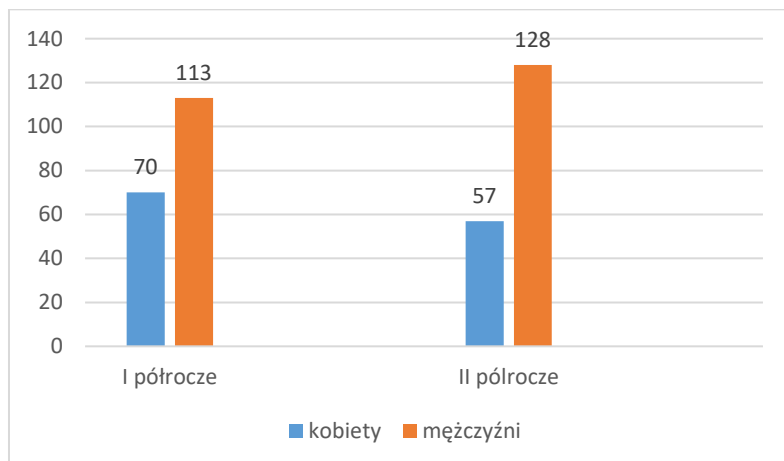

osoby wyłączone z tytułu podjęcia pracy, co stanowiło 38,53% wszystkich wyłączeń osób niepełnosprawnych oraz 24 osoby z tytułu rezygnacji lub niepotwierdzenia gotowości do pracy, stanowiło to 22,01% wszystkich wyłączeń osób niepełnosprawnych.

II. CHARAKTERYSTYKA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH BEZROBOTNYCH I POSZUKUJĄCYCH PRACY NIEPOZOSTAJĄCYCH W ZATRUDNIENIU ZAREJESTROWANYCH W POWIATOWYM URZĘDZIE PRACY W ZGORZELCU UWZGLĘDNIAJĄCA PODZIAŁ NA RÓŻNORODNE GRUPY.

Wykres 1

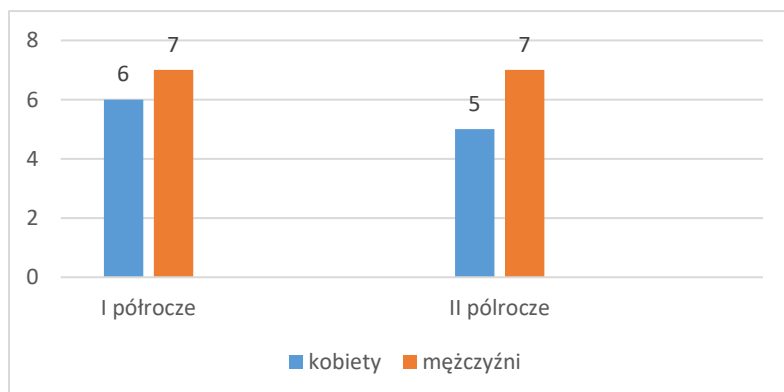
Osoby bezrobotne niepełnosprawne wg płci w 2019 roku.

Jak wynika z danych przedstawionych na powyższym wykresie w pierwszym i drugim półroczu przeważającą liczbę osób bezrobotnych stanowili mężczyźni, w I półroczu wyglądało to następująco (113; 61,74%), w II półroczu 2019 roku w porównaniu do pierwszego liczba bezrobotnych niepełnosprawnych kobiet zmalała o 13 kobiet a mężczyzn natomiast zwiększyła się o 15 osób.

Wykres 2

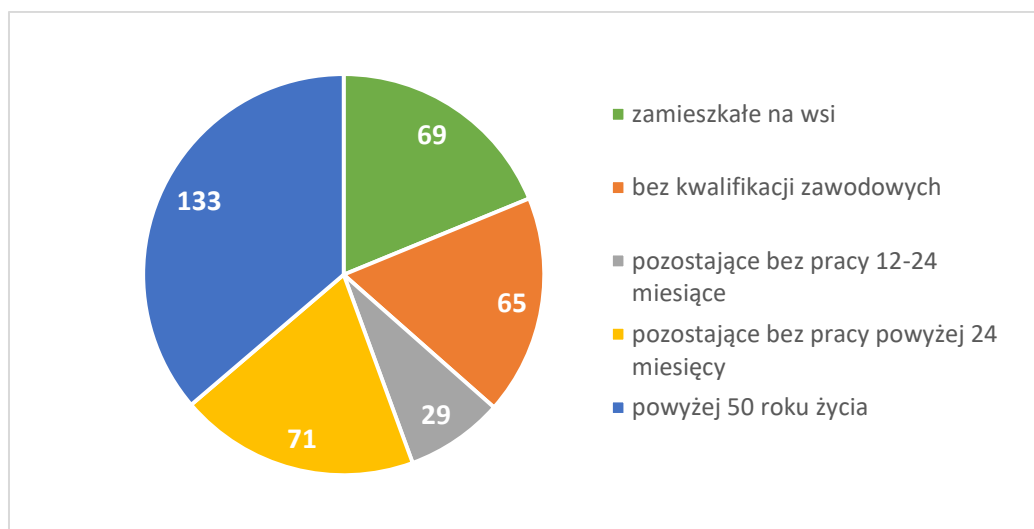
Osoby niepełnosprawne poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu wg płci w 2018 roku.

W przypadku osób niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu sytuacja w 2019 roku wyglądała następująco: w pierwszym i drugim półroczu to mężczyźni stanowili większą grupę, w I półroczy wyglądało to następująco (7; 53,84%), w drugim półroczu (7; 58,33%).

Wykres 3

Osoby bezrobotne niepełnosprawne wg wybranych grup na koniec 2019 roku.

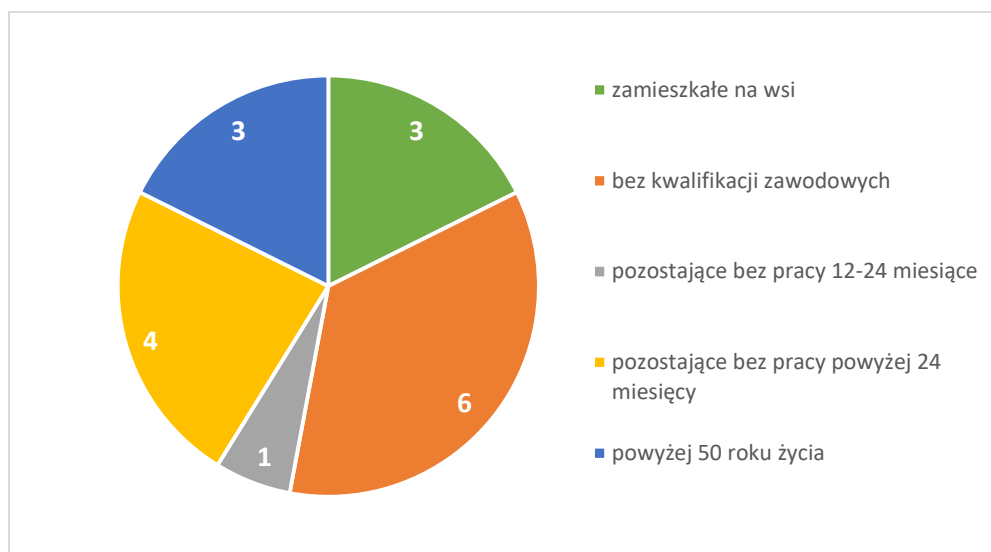

Na koniec II półroczu 2019 roku wśród 185 osób bezrobotnych niepełnosprawnych było 133 osoby powyżej 50 roku życia i była to najliczniejsza grupa osób, kolejną grupą wg ilości osób były osoby pozostające bez pracy powyżej 24 miesięcy – 71 osób, oraz osoby zamieszkujące na wsi – 69 osób.

Udział procentowy tych grup na koniec II półroczu prezentował się następująco: osoby powyżej 50 roku życia to 71,89% ogółu bezrobotnych niepełnosprawnych, osoby pozostające bez pracy powyżej 24 miesięcy to 38,37% a osoby zamieszkujące na wsi to 37,29% niepełnosprawnych bezrobotnych.

Wykres 4

Osoby niepełnosprawne poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu wg wybranych grup na koniec 2019 roku.

Wśród osób niepełnosprawnych poszukujących pracy i niepozostających w zatrudnieniu, na koniec II półrocza znajdowało się łącznie 12 osób, a struktura przedstawiała się następująco:

- zamieszkałe na wsi – 3 osoby (25%),
- bez kwalifikacji zawodowych – 6 osób (50%),
- pozostające bez pracy 12-24 miesięcy – 1 osoba (8,33%),
- pozostające bez pracy powyżej 24 miesięcy – 4 osoby (33,33%),
- w wieku powyżej 50 roku życia – 3 osoby (25%).

Najliczniejszą grupą były osoby pozostające bez kwalifikacji zawodowych – 6 osób, co stanowiło 50% wszystkich osób niepełnosprawnych poszukujących pracy i niepozostających w zatrudnieniu.

Osoby niepełnosprawne nie stanowią jednorodnej grupy. Mogą być niepełnosprawne pod względem fizycznym, sensorycznym, intelektualnym lub psychicznym. Mogą być niepełnosprawne od urodzenia lub też mogły nabyć niepełnosprawność w dzieciństwie, we wczesnej młodości lub w późniejszych latach, w okresie nauki lub w trakcie zatrudnienia. Ich niepełnosprawność może nieznacznie wpływać na zdolność do pracy i uczestnictwo w życiu społecznym lub może mieć poważny wpływ, wymagając znacznego wsparcia i pomocy.

Tabela 12

Osoby niepełnosprawne bezrobotne i poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Zgorzelcu wg rodzaju niepełnosprawności (dane na koniec drugiego półrocza 2019 roku).

Rodzaj niepełnosprawności	Niepełnosprawni bezrobotni	Niepełnosprawni poszukujący pracy niepozostający w zatrudnieniu	Ogółem
Upośledzenie umysłowe	0	0	0
Choroby psychiczne	20	3	23
Zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu	12	0	12
Całościowe zaburzenia rozwojowe	0	0	0
Choroby narządu wzroku	6	1	7
Upośledzenia narządu ruchu	50	2	52
Epilepsja	17	1	18
Choroby układu oddechowego i układu krążenia	18	0	18
Choroby układu pokarmowego	3	0	3
Choroby układu moczowo - pęciowego	2	0	2
Choroby neurologiczne	33	2	35
Inne i nieustalone	24	3	27
Razem	185	12	197

Spośród osób bezrobotnych niepełnosprawnych największą grupę tworzyły osoby posiadające upośledzenie narządu ruchu – 50 osób, co stanowiło 27,02% ogółu bezrobotnych niepełnosprawnych, natomiast wśród osób poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu największą grupę stanowiły osoby z chorobami psychicznymi oraz inne nieustalone – 3 osoby, czyli 25% zarejestrowanych.

Tabela 13

Struktura osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Zgorzelcu wg stopnia niepełnosprawności w 2019 roku.

Wyszczególnienie wg stopnia niepełnosprawności	Niepełnosprawni bezrobotni stan na 30.06.2019	Niepełnosprawni bezrobotni stan na 31.12.2019	Niepełnosprawni poszukujący pracy niepozostający w zatrudnieniu bezrobotni stan na 30.06.2019	Niepełnosprawni poszukujący pracy niepozostający w zatrudnieniu bezrobotni stan na 30.06.2019
Stopień znaczny	1	1	0	0
Stopień umiarkowany	28	26	5	6
Stopień lekki	154	158	8	6
Razem	183	185	13	12

Zdecydowana większość niepełnosprawnych osób bezrobotnych posiada lekki stopień niepełnosprawności, na koniec II półrocza 2019 roku osoby te stanowiły 85,40% ogółu bezrobotnych niepełnosprawnych. Osoby z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności stanowiły 14,05% ogółu, a najmniejszą grupą były osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności, które stanowiły 0,54% ogółu niepełnosprawnych bezrobotnych.

Wśród niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu na koniec II półrocza największą grupą tworzyły osoby posiadające zarówno stopień lekki jak i umiarkowany – 6 osób (50%).

Tabela 14

Struktura osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Zgorzelcu wg wieku w 2019 roku.

Wyszczególnienie wg wieku	Niepełnosprawni bezrobotni stan na 30.06.2019	Niepełnosprawni bezrobotni stan na 31.12.2019	Niepełnosprawni poszukujący pracy niepozostający w zatrudnieniu bezrobotni stan na 30.06.2019	Niepełnosprawni poszukujący pracy niepozostający w zatrudnieniu bezrobotni stan na 30.06.2019
18 - 24	3	3	1	0
25 - 29	7	8	1	1
30 - 39	18	12	3	5
40 - 44	13	13	2	2
45 - 49	20	16	3	1
50 - 54	31	32	0	0
55 - 59	56	59	2	2
60 lat i więcej	35	42	1	1
Razem	183	185	13	12

Na podstawie danych z powyższej tabeli można zauważyć, iż na koniec 2019 roku wśród osób bezrobotnych niepełnosprawnych największą grupę tworzyli bezrobotni w wieku 55-59 lat (podobnie jak w 2015, 2016, 2017 oraz 2018 roku), stanowiły one 31,89% osób bezrobotnych niepełnosprawnych. Grupa najmniej liczebną były osoby w wieku 18-24 lat. Ich udział w stosunku do wszystkich osób bezrobotnych posiadających orzeczony stopień niepełnosprawności wynosił 1,62%.

W przypadku osób poszukujących pracy na koniec II półrocza 2019 roku największą grupą były osoby w wieku 30-39 lat (podobnie jak w roku ubiegłym), ich odsetek kształtował się na poziomie 41,66% ogółu osób niepełnosprawnych poszukujących pracy.

Tabela 15

Struktura niepełnosprawnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Zgorzelcu wg wykształcenia w 2019 roku.

Wyszczególnienie wg poziomu wykształcenia	Niepełnosprawni bezrobotni stan na 30.06.2019	Niepełnosprawni bezrobotni stan na 31.12.2019	Niepełnosprawni poszukujący pracy niepozostający w zatrudnieniu bezrobotni stan na 30.06.2019	Niepełnosprawni poszukujący pracy niepozostający w zatrudnieniu bezrobotni stan na 31.12.2019
Wyższe	4	1	2	2
Policealne i średnie zawodowe	28	27	3	3
Średnie ogólnokształcące	10	11	2	2
Zasadnicze zawodowe	53	52	1	0
Gimnazjalne	1	1	0	0
Podstawowe i podstawowe nieukończone	87	93	5	5
Razem	183	185	13	12

Na koniec II półrocza najbardziej liczebną grupę wśród niepełnosprawnych bezrobotnych stanowiły osoby z wykształceniem podstawowym lub podstawowym nieukończonym (50,27% ogółu) i osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym (28,10% ogółu). Podobna sytuacja miała miejsce na koniec I półrocza, osoby z wykształceniem podstawowym lub podstawowym nieukończonym stanowiły 47,54% ogółu niepełnosprawnych bezrobotnych, natomiast osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym stanowiły 28,96% ogółu bezrobotnych niepełnosprawnych.

Wśród osób niepełnosprawnych poszukujących pracy niepozostających w zatrudnieniu na koniec II półrocza sytuacja wyglądała następująco: najwięcej – 5 osób, tworzyły grupę z wykształceniem podstawowym lub podstawowym nieukończonym, co stanowiło 41,66% niepełnosprawnych poszukujących pracy. Analizując powyższe dane można zauważyć, że posiadane wykształcenie ma zasadniczy wpływ na strukturę osób zarejestrowanych w tut. urzędzie, im niższe wykształcenie, tym większa jest liczba osób mająca udział w poszczególnych grupach. Największy udział ma grupa osób z podstawowym wykształceniem a najmniejszy z wyższym.

III. REALIZOWANE PROGRAMY AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ W 2019 ROKU NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH BEZROBOTNYCH I POSZUKUJĄCYCH PRACY NIEPOZOSTAJĄCYCH W ZATRUDNIENIU ZAREJESTROWANYCH W POWIATOWYM URZĘDZIE PRACY W ZGORZELCU

Powiatowy Urząd Pracy w Zgorzelcu w 2019 roku realizował zadania na rzecz wzrostu aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych. Na aktywizację zawodową osób niepełnosprawnych z powiatu zgorzeleckiego przeznaczono ogółem **232 705,48 zł**

- **6 580,06 zł** środki Funduszu Pracy;
- **144 430,74 zł** środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przeznaczone na aktywizację zawodową,
- **54 036,83 zł** w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój w projekcie „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie zgorzeleckim (IV) współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego,
- **27 657,85 zł** w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014 – 2020 Projekt” Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych po 30 roku życia w powiecie zgorzeleckim” – Działanie 8.1 współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego

Tabela 16

Wydatkowanie środków w rozbiciu na źródła finansowania, formę aktywizacji oraz liczbę osób korzystających ze wsparcia w 2019 roku.

Forma aktywizacji	Źródła finansowania							
	FP		PRFON		POWER		RPO WD	
	osoby	kwota	osoby	kwota	osoby	kwota	osoby	kwota
PRACE INTERWENCYJNE	2	4 805,86 zł	0	0,00 zł	0	0,00 zł	0	0,00 zł
PRACE SPOŁECZNIE - UŻYTECZNE	1	1 774,20 zł	0	0,00 zł	0	0,00 zł	0	0,00 zł
STAŻE	0	0,00 zł	1	5 975,80 zł	2	12 036,83 zł	1	7 657,85 zł
SZKOLENIA/BONY SZKOLENIOWE	0	0,00 zł	0	0,00 zł	0	0,00 zł	0	0,00 zł
REFUNDACJA MIEJSC PRACY	0	0,00 zł	2	98 000,00 zł	0	0,00 zł	0	0,00 zł
ŚRODKI NA ROZPOCZĘCIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ	0	0,00 zł	1	40 000,00 zł	2	42 000,00 zł	1	20 000,00 zł
REFUNDACJA WYNAGRODZEŃ I SKŁADEK NA ZAREJESTROWANIE BEZROBOTNEGO DO 30 RŻ	0	0,00 zł	0	0,00 zł	0	0,00 zł	0	0,00 zł
STUDIA PODYPLOMOWE	0	0,00 zł	1	454,94 zł	0	0,00 zł	0	0,00 zł
Razem	3	6 580,06 zł	5	144 430,74 zł	4	54 036,83 zł	2	27 657,85 zł
232 705,48 zł								

Tabela 17

Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy w 2019 r.

Nazwa programu	Osoby rozpoczynające programy w 2019 roku	
	Bezrobotni niepełnosprawni	Niepełnosprawni poszukujący pracy niepozostający
Staż	3	1
Podjęcie pracy na stanowiskach objętych refundacją kosztów wyposażenia stanowisk pracy	2	0
Prace interwencyjne	2	0
Prace społecznie użyteczne	1	0
Jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej	3	1
Studia podyplomowe	0	1
Razem	11	3

Aktywizacją objęto łącznie 14 osób niepełnosprawnych, w tym 11 osób bezrobotnych niepełnosprawnych oraz 3 osoby niepełnosprawne poszukujące pracy nie pozostające w zatrudnieniu. Tutejszy Urząd wspiera inicjatywy gospodarcze podmiotów działających na rzecz tworzenia nowych miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych, formą takiego wsparcia są refundacje kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanej osoby niepełnosprawnej.

W 2019 r. zatrudnienie na nowotworzonych i wyposażonych miejscach pracy podjęły 2 osoby bezrobotne niepełnosprawne. Koszt tej formy aktywizacji wyniósł 98 000 zł.

W 2019 roku 1 osoba posiadająca status poszukującej pracy niepozostającej w zatrudnieniu skorzystała z dofinansowania studiów podyplomowych (kontynuacja z 2017 roku) ta forma pomocy umożliwia pogłębienie wiedzy i zdobycie nowych umiejętności, dzięki czemu osoba poszukująca pracy może zwiększyć swoje szanse na rynku pracy. Dofinansowanie skierowane jest do osób bezrobotnych jak i poszukujących pracy, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy. Koszt tej formy aktywizacji wyniósł 454,94 zł.

W pracach społecznie użytecznych, w 2019 roku wzięła udział 1 osoba bezrobotna niepełnosprawna a koszt tej formy aktywizacji wyniósł 1 774,20 zł. Organizacja prac społecznie użytecznych ma na celu aktywizację zawodową osób długotrwale bezrobotnych nie posiadających prawa do zasiłku z Funduszu Pracy, korzystających z pomocy finansowej Ośrodków Pomocy Społecznej. Organizatorem tych prac są gminy. Natomiast w ramach zwrotu kosztów poniesionych przez pracodawcę z tytułu zatrudnienia bezrobotnego w ramach prac interwencyjnych zatrudniono 2 osoby bezrobotne niepełnosprawne, koszt tej formy wsparcia wyniósł 4 805,86 zł.

W 2019 r. zorganizowano staż dla 1 osoby niepełnosprawnej poszukującej pracy niepozostającej w zatrudnieniu oraz dla 3 osób bezrobotnych niepełnosprawnych. Staż umożliwia zdobycie kwalifikacji zawodowych i doświadczenia zawodowego co może się przyczynić do powrotu lub wejścia na rynek pracy. Dzięki odbyciu stażu osoba niepełnosprawna nabywa praktycznych umiejętności do wykonywania zadań w miejscu pracy bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą. Na sfinansowanie stażu w 2019 r. przeznaczono łącznie 25 670,48 zł.

W 2019 r. 4 osoby niepełnosprawne skorzystały także ze wsparcia finansowego w postaci bezzwrotnych środków na podjęcie działalności gospodarczej, 4 osoby otrzymały

dotację w tym 1 osoba poszukująca pracy niepozostająca w zatrudnieniu. Łączna kwota wsparcia w roku ubiegłym, wyniosła 102 000 zł.

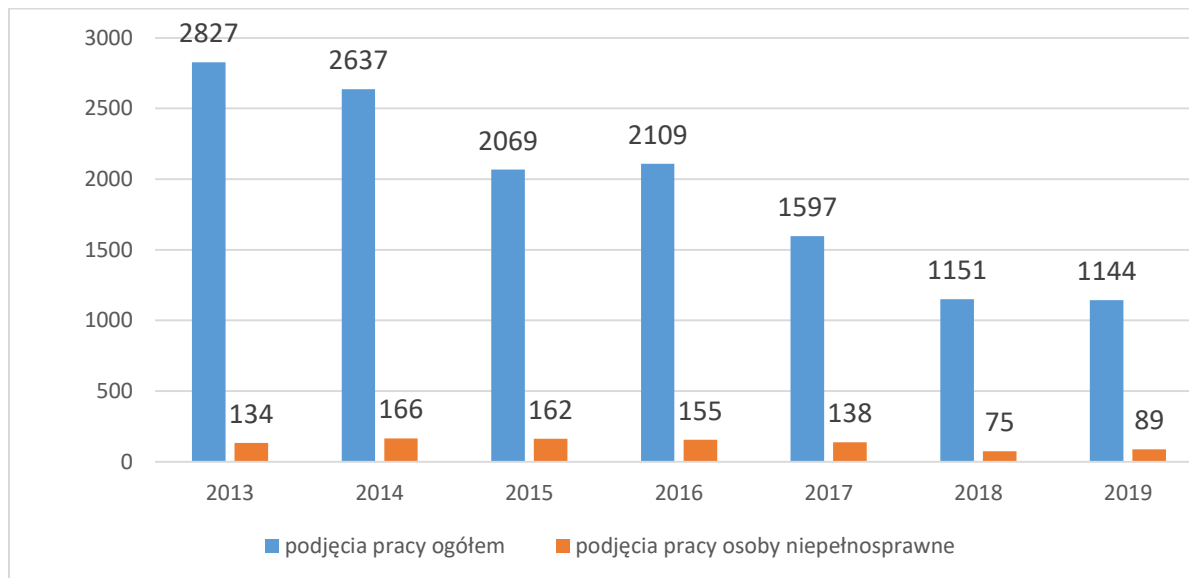
Koszt utworzenia wszystkich subsydiowanych stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych w 2019 r. wyniósł 102 805,86 zł

W Centrum Aktywizacji Zawodowej w 2019 roku świadczone były usługi poradnictwa i pośrednictwa zawodowego dla osób z orzeczoną stopniem niepełnosprawności w zakresie: pomocy w podjęciu decyzji zawodowych, czyli wybranie odpowiedniej ścieżki zawodowej; możliwości szkolenia i kształcenia zawodowego z uwzględnieniem rodzaju i stopnia uszkodzenia organizmu; możliwości uzyskania zatrudnienia w danym zawodzie i sytuacji na lokalnym rynku pracy.

W 2019 roku usługami poradnictwa zawodowego objęto również osoby z orzeczoną stopniem niepełnosprawności, w tym: - 14 osób – poradnictwo indywidualne (w ramach porad indywidualnych liczba wizyt wynosiła 15) ponadto 4 osoby z orzeczeniem wzięły udział w poradach grupowych. Powiatowy Urząd Pracy w Zgorzelcu w 2019 roku dysponował 30 ofertami pracy dla osób posiadających orzeczoną stopień niepełnosprawności. Dodatkowo osoby niepełnosprawne mogły korzystać ze wszystkich ofert pracy zamkniętych i otwartych, które były w dyspozycji Powiatowego Urzędu Pracy w Zgorzelcu. Warunkiem było spełnianie oczekiwań stawianych przez pracodawców planujących zatrudnienie. Powiatowy Urząd Pracy w Zgorzelcu organizuje szkolenia umożliwiające uzyskanie, uzupełnienie lub wzrost umiejętności i kwalifikacji zawodowych potrzebnych do podjęcia pracy, ze szkoleń mogą korzystać także osoby niepełnosprawne. W 2019 r. roku jedna osoba posiadająca status poszukującej pracy niepozostającej w zatrudnieniu skorzystała z dofinansowania studiów podyplomowych (kontynuacja z 2017 r.), ta forma pomocy umożliwia pogłębienie wiedzy i zdobycie nowych umiejętności, dzięki czemu osoba poszukująca pracy może zwiększyć swoje szanse na rynku pracy. Dofinansowanie skierowane jest do osób bezrobotnych jak i poszukujących pracy, zarejestrowanych w powiatowym urzędzie pracy.

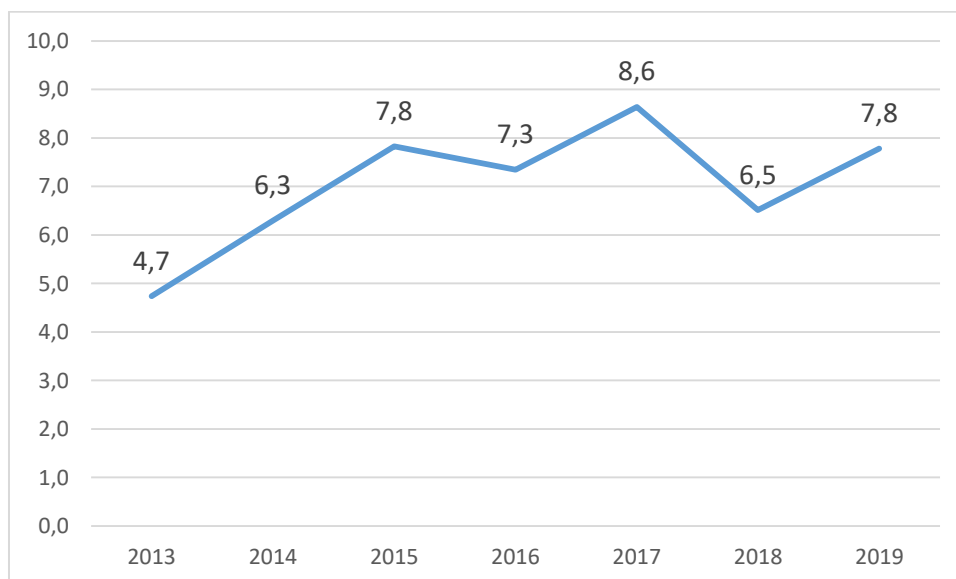
Wykres 5

Podjęcia pracy niepełnosprawnych osób bezrobotnych w latach 2013– 2019.

Wykres 6

Udział procentowy osób niepełnosprawnych spośród wszystkich bezrobotnych podejmujących pracę w latach 2013 – 2019.

Poddając analizie powyższe wykresy, zauważamy w 2019 roku wzrost omawianego wskaźnika. Reasumując w 2019 roku spośród 1141 osób podejmujących pracę 89 osób należało

do grupy osób posiadających orzeczony stopień o niepełnosprawności, co stanowiło 7,8% podjęć pracy w 2019 r.

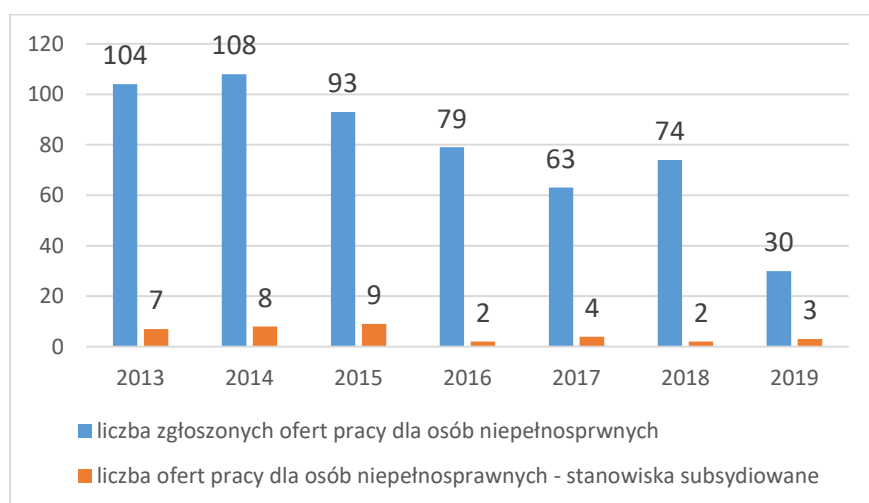
Tabela 16

Oferty pracy dla osób niepełnosprawnych zgłaszane w miesiącu do Powiatowego Urzędu Pracy w Zgorzelcu w 2019 roku.

Miesiące	Liczba ofert pracy	z tego liczba ofert pracy miejsc subsydiowanych
2019 rok		
Styczeń	6	0
Luty	5	0
Marzec	3	0
Kwiecień	2	0
Maj	0	0
Czerwiec	2	1
Lipiec	3	1
Sierpień	0	0
Wrzesień	5	0
Październik	1	0
Listopad	3	1
Grudzień	0	0
RAZEM	30	3

Wykres 7

Oferty pracy dla osób niepełnosprawnych zgłaszane do Powiatowego Urzędu Pracy w Zgorzelcu w latach 2013 -2019.

Jak przedstawia tabela 16 oraz wykres 7, Powiatowy Urząd Pracy w Zgorzelcu w 2019 roku dysponował 30 ofertami pracy dla osób posiadających orzeczony stopień niepełnosprawności, z czego 3 dotyczyły oferty pracy na subsydiowane miejsce pracy. Porównując rok ubiegły zauważamy spadek liczby ofert dla osób niepełnosprawnych o 44 oferty, natomiast w przypadku ofert pracy dla osób niepełnosprawnych na stanowiskach subsydiowanych, liczba ofert zwiększyła się o 1 ofertę w porównaniu do 2018 roku.

Osoby niepełnosprawne mogły korzystać z ofert pracy zamkniętych i otwartych, które były w dyspozycji Powiatowego Urzędu Pracy w Zgorzelcu. Warunkiem było spełnianie oczekiwań stawianych przez pracodawców planujących zatrudnienie.

Aktywność osób niepełnosprawnych przejawia się w różnych formach: działalności społecznej, sporcie, twórczości artystycznej. Niewątpliwie jednak najwyższy i najważniejszy poziom aktywności stanowi praca zawodowa, na możliwie wysokim poziomie kompetencji. Aktywność, zwłaszcza ta zawodowa jest w przypadku osób niepełnosprawnych najkrótszą drogą do integracji społecznej, jest istotną wartością nie tylko dla jednostki ale również dla społeczeństwa. Ogromną rolę w procesie aktywizacji zawodowej osób odgrywają przede wszystkim najbliżsi oraz otoczenie, w którym osoba niepełnosprawna spędza najwięcej czasu. Nie bez znaczenia jest też pomoc fachowców, o których była mowa powyżej. Każda wskazówka, zachęta i wsparcie dla osób niepełnosprawnych, które chcą znaleźć swoje miejsce na rynku pracy, prowadzi do podniesienia poczucia własnej wartości i skutkuje ich ogromnym zaangażowaniem. Wsparcie osoby niepełnosprawnej w procesie aktywizacji zawodowej musi być niekiedy długotrwałe. Wymaga pracy na wielu płaszczyznach. Przynosi jednak wymierne efekty w postaci uzyskanej pracy i satysfakcji dla samej osoby niepełnosprawnej, która czuje się potrzebna, kompetentna i tak samo wartościowa jak każdy z nas.